

Provkonstruktion

Årskurs: 9

Ämne: Historia

Tema: Medeltiden - feodalismens uppkomst och kyrkans makt (ca 500-1500)

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas förståelse för medeltidens samhällsstruktur, särskilt feodalismen, och kyrkans makt och inflytande, samt deras förmåga att analysera hur dessa faktorer interagerade och formade det medeltida samhället och dess kultur.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Lektionens centrala innehåll omfattar medeltidens samhällsstruktur, särskilt feodalismen och kyrkans makt och inflytande. Eleverna ska också utforska hur dessa två faktorer samverkade och formade det medeltida samhället och dess kultur.

Kunskapskrav

Eleven ska kunna redogöra för och ge exempel på viktiga strukturer och maktförhållanden under medeltiden, samt förklara hur dessa processer påverkade samhällets utveckling.

Prov

Faktafrågor

1. Vad är feodalism?
  - A) Ett ekonomiskt system
  - B) En typ av regering
  - C) Ett samhällssystem där makten och jorden är uppdelade
  - D) En militär struktur**
2. Vilken roll hade kyrkan under medeltiden?
  - A) Den hade ingen makt
  - B) Den var en stor maktfaktor**

- C) Den kontrollerade bara utbildning
- D) Den följde kungarnas order

3. Vilken av följande var en fördel med feodalismen för adeln?

- A) Låg status i samhället
- B) Ekonomisk osäkerhet
- C) Skydd mot krig

D) Markägande och makt

4. Hur påverkade feodalismen relationerna mellan grupper i samhället?

- A) Genom att göra alla jämlika
- B) Genom att avskaffa alla klasser

C) Genom att skapa ett hierarkiskt system

- D) Genom att endast gynna bönderna

5. Vem var den högsta makthavaren i det feodala systemet?

A) Kungen

- B) Prästen
- C) Adeln
- D) Vasallerna

6. Vad var en vasalls skyldighet i det feodala systemet?

- A) Att betala skatt till kungen
- B) Att dela med sig av sin mark

C) Att vara lojal mot sin herre

- D) Att styra sina egna områden

7. Hur påverkades ekonomin under medeltiden av kyrkans makt?

- A) Kyrkan hade ingen ekonomisk påverkan

B) Kyrkan kontrollerade mycket av rikedomarna

- C) Kyrkan orsakade ekonomisk nedgång
- D) Kyrkan skapade ett egalitärt system

8. Vilken händelse visade på kyrkans inflytande över kungar?

A) Investiturstriden

- B) Korsfarartågen
- C) Den svarta döden
- D) Den protestantiska reformationen

9. Vad kännetecknar den medeltida samhällsstrukturen?

- A) Jämlikhet för alla
- B) Starka handelsförbindelser

C) Hierarkiska relationer

- D) Avskaffande av klasser

10. Vilket av följande påverkade medeltiden mest?

- A) Utvecklingen av teknologi
- B) Feodalismen och kyrkans makt**
- C) Ökad handel med Asien
- D) Flera kulturella revolutioner

11. Vilken funktion hade klostren under medeltiden?

- A) Enbart som boplats
- B) Utbildning och bevarande av kunskap**
- C) De hade ingen funktion
- D) Som politiska verktyg

12. Vilken av följande grupper hade minst makt under medeltiden?

- A) Adeln
- B) Kungen
- C) Kyrkan
- D) Bönderna**

13. Hur kunde kyrkan påverka den politiska situationen?

- A) Genom att tackla hungersnöd
- B) Genom att införa skatter
- C) Genom att ge stöd eller avsätta kungar**
- D) Genom att skapa arméer

14. Vad var en viktig konsekvens av feodalismen?

- A) Minskat antal krig
- B) Enhetligt samhälle
- C) Större social rörelsefrihet
- D) Dela upp samhällsklasser**

15. Vilken typ av förhållande fanns mellan adeln och bönderna?

- A) Lika partners
- B) Oberoende förhållande
- C) Herrar och arbetare**
- D) Familjära relationer

Resonerande frågor

1. Diskutera hur feodalismen bidrog till att forma medeltidens samhälle. Syftet är att uppmuntra eleven att analysera de strukturer som skapades av feodalismen och hur de påverkade olika samhällsgrupper.

2. Hur påverkade kyrkans makt samhällelig utveckling under medeltiden? Syftet är att låta eleven undersöka kyrkans roll som politisk och kulturell maktfaktor.

3. Vilka likheter och skillnader finns mellan medeltidens maktstrukturer och

dagens samhällsstruktur?

Syftet är att inspirera till kritiskt tänkande kring maktförhållanden då och nu.

4. Analysera hur relationerna mellan kungar, adeln och vasaller förändrades under medeltiden.

Syftet är att ge eleven möjlighet att utforska dynamiken i maktrelationerna.

5. Vilken roll spelade krig i förändringen av feodalismen under medeltiden?

Syftet är att få eleven att tänka på hur externa faktorer påverkade samhällsstrukturen.

6. Hur har kyrkans maktformer förändrats sedan medeltiden, och vad kan det betyda för vår moderna värld?

Syftet är att fokusera på förändringar i maktbalar och dess inverkan.

7. Vilka etiska frågor kring makt och ansvar kan kopplas till medeltiden?

Syftet är att knyta historiska frågor till dagens samhälle och dess värderingar.

8. Hur kan vi använda vår kunskap om medeltiden för att förstå moderna konflikter?

Syftet är att uppmuntra till tillämpning av historiska insikter i nutiden.

Bedömning

Provet bedöms med totalt 30 poäng för faktafrågor och resonerande frågor. För att uppnå betyg E krävs minst 8 poäng, för betyg C krävs 12 poäng (varav minst 3 poäng från resonerande frågor) och för betyg A krävs 18 poäng (varav minst 5 poäng från resonerande frågor).

Tags: [Åk. 7 - 9](#), [Historia](#)